

MLADOST POD OBLAKI

V SPODNJEM KARTELJEVEM KAKOR NA MRAVLJIŠČU. — POLEG CELJSKE BRIGADE SO TU SE TITOV VELEŠKA, POZAREVAŠKA IN NEGOTINSKA. — MED BRIGADIRJI VLADAJO ISKRENI PRIJATELJSKI ODNOSI. RESNIČNA ENOTNOST. — BRIGADA »DUŠANA FINŽGARJA« JE POD TEŽKIMI POGOJI OPRAVILA NAJTEŽJE DELO. — NJIHOVA POŽRTVOVALNOST IN VZTRAJNOST KOMAJDA ŠE NAJDE PRIMERE. — NA CESTI DELAJO SELE KAKIH STIRINAJST DNI IN DOSEGAJO NORMO ZA POVPREČNO 124 ODSOTKOV. — BRIGADIRJI SO ZADOVOLJNI, DA SO VSAJ ZA TISTE, KI PRIDEJO ZA NJIMI, NEKAJ NAREDILI. — IN NAREDILI SO VELIKO, SAJ JE MLADINSKO NASELJE »SUTJESKA« NAJLEPŠE UREJENO NASELJE NA AVTOMOBILSKI CESTI. — ZA NJIHOVO DELO IN ŽIVLJENJE SE ZANIMAJO TUDI PIONIRJI, OBČINSKI KOMITE LMS KOZJE PA JE S PREDSEDNIKOM FRANČKOM BIZJAKOM KOT PRVI KOMITE OBISKAL SVOJE BRIGADIRJE NA DELOVIŠČU.

OBLAKI, MRAZ IN BLATO

Letošnja bedasta zima in slabo vreme se kljub lepim preroškim napovedim vremenoslovcev trdovratno drži. Naj-

Brigada medicinska Sonja Perlič je imela svoje skrbi. V brigadi pravijo, da je zaradi nje celjska brigada prišla »na slab glas«, ker ni uspela ozdraviti njihovih zahripanih glasov. Sicer pa tudi sama nima trenutno zvonkega glasu...

prej so morali odložiti odhod za deset dni — ker je snežilo in je bilo mrzlo —, potem so prišli v Karteljevo, misleč, da bo na Dolenjskem lepše. Da bo toplo in jasno. Toda ni bilo tako. Se dvakrat je zapadel sneg in živo srebro je zdrknilo za nekaj stopinj nižje. Okrajna zadružna zveza jim je poslala toplo perilo. Delali so in do prvega aprila naredili vse, kar je bilo potrebno, da je bilo naselje pripravljeno za sprejem treh novih brigad. Lepega vremena vse do danes skorajda ni bilo. Nad pobočji in polji visijo oblaki, težki kakor svinec; zemlja je razmočena in lepljiva; in od tuda, iz vasi, se lepo vidi rjava prog — trasa avtomobilske ceste, ki se vzpenja in spušča in naposled izginja in izgine.

V STABU NASELJA

nam je komandant Marko Borič iz Ogušlina na vprašanje, kaj misli posebej o celjski brigadi, odgovoril, da so brigadirji prav doumeli nalogo, ki jo je prednje postavil tov. Tito; da so z razumevanjem in požrtvovalnostjo, ki zaslužita vso pohvalo, opravili resnično težko delo in da vladata med njimi in brigadirji ostalih treh brigad odkritost in prisrčnost in naposled — bolj tiho in zaupno

povedano — da so brigadirke boljše od brigadirjev! To vsekakor ne jemlje poguma, saj dela navsezadnje vsak, kolikor more in zmore in lenuhov med njimi ni. Kako pa bi sicer lahko bila celjska brigada najboljša!

OB STIRIH ZJUTRAJ...

naselje oživi. To je čas, ko brigadna polvelja oznanijo konec noči, ko brigade odidejo na delo. Trasa avtomobilske ceste bo tekla sicer deset metrov od njihove kuhinje, vendar jo je treba od mimo šele speljati. Celjani delajo pet kilometrov stran, ostale brigade pa nekoliko nižje. Pot jih prav nič ne utrjuje, tudi delo ne, čeprav so tla na tem odseku posejana z živo skalo. Opoldne se vračajo, vedri in veselo razpoloženi in — lačni. Toda kuharji jih z izdatno hrano kaj kmalu potešijo. Povedali so nam, da dobijo brigadirji vsak dan meso in 800 gr kruha in da pojedjo največ kruha Makedonci. Tisti, ki jim en obrok ne zadosti, dobijo še drugega.

POPOLDNEVE

posvetijo brigadirji športnemu, kulturno-prosvetnemu delu in traktorskemu tečaju. Sportu vreme sicer ni preveč naklonjeno, zato pa kulturno-prosvetnemu udejstvovanju in traktorskemu tečaju prav nič ne škodi. V Karteljevem je šola, kjer lahko pripravljajo svoje pro-

grame, in te pripravljajo hkrati za vaščane in naselje. Ni treba posebej omenjati, da so le-ti skrbno sestavljeni in prav tako skrbno naštudirani, bolj kot to je nemara zanimivo, da so med brigadirji tudi taki, ki bodisi da sami komponirajo, bodisi, da pišejo tekste kake pesmi. S prireditvami pa so vsi zadovoljni.

AMBULANTA

Medtem ko je bilo prejšnji mesec sorazmerno dosti bolnikov, se je njih število zdaj zreduciralo na minimum. Nič ne boče biti bolan, čeprav se vsakomur ne posreči, da ne bi bil. Vremenske razmere so gripi pač naklonjene in tu še tako trdna volja ne zaleže dosti. V ostalem je ambulanta urejena kakor se spodobi; bolničarka je vsak hip tu; če treba, tudi zdravnik; kakih težjih obolenj ni bilo, in z zdravili so preskrbljeni.

PRI LUŠTEKOVIM MAMI

Je zares »luštno«. To je tako rekoč brigadirsko drugo naselje; tu so se brigadirke umivale in prale perilo, marsikdo pa je v prostem času predsedel v prijazni izbi kako prijetno uro. Da je Karteljevo dobilo toliko novih prebivalcev, se zdi vaščanom kratko malo neverjetno. Še več, edinstveno doživetje. Brigadirje imajo vsi radi, ne samo, ker jih veže z njimi skupno delo, pač pa, ker so sem prinesli mladost in delovno vnetje.

Luštkeva mama je ena tistih, ki jim niti vojna vihra ni mogla do živlega; bila je zavedna in predana in taka je tudi danes. Ko je tod mimo šla vojna, so »beli« prišli po njeno hčerko, da bi jo ubili. Čakala je, kdaj bodo odjeknili streli, toda pripeljali so jo nazaj in odšla je med partizane. Danes še živi.

Tako nekaj paberkov z avtomobilske ceste, z največje mladinske akcije, kolikor jih je kdajkoli bilo pri nas. Delo na njej ni lahko, zavest pa, da bo z njeno dograditvijo položen še en temeljni kamen v veličastno zgradbo našega socializma in utrjena še ena vez naše enotnosti, ta zavest je pa prijetna.

Pred dnevi so brigadirje celjske brigade »Dušana Finžgarja«, ki so doma s Kozjanskega, obiskali člani občinskega komiteja Ljudske mladine iz Kozjega. Brigadirjem pa niso prinesli le lepe pozdrave, temveč so jim dali tudi nekaj »žepne hrane«, ki so jo zbrali njihovi tovariši doma s prostovoljnim delom in prispevki. Tak obisk jim je bil dvakrat dobrodošel.

Z RAZVOJEM OBČINE RASTEJO NOVE POTREBE

V šoštanjski občini letos 200 novih stanovanj

DRUŽBENI NAČRT ŠOŠTANJSKE OBČINE DAJE LEPO PERSPEKTIVO

Osnutek družbenega načrta šoštanjske občine, o katerem te dni razpravljajo politične organizacije in volivci, vsebuje razveseljive postavke. Industrijska proizvodnja se bo povečala za 8 odstotkov. Z ozirom na dokaj nagel vzpon industrijske proizvodnje bo treba kmetijsko proizvodnjo prilagoditi potrebam občine. Zato predvideva načrt povečanje števila prašičev in perutnine. Izboljšati nameravajo tudi živinorejo, dvigniti molznost in urediti 8 ha novih sadovnjakov.

Za zadovoljitev trga v Velenju in Šoštanju bodo povečali vrtnarijo Kmetijske zadruge pa naj bi sklepale pogodbe s kmetovalci o pridelovanju vrtnin. Tako predvideva družbeni načrt, da se bodo površine z vrtnarskimi kulturami povečale od sedanjih 80 na 160 ha. Kmetijske zadruge bodo morale več sodelovati s kmetovalci, usmerjati proizvodnjo po izdelanih načrtih in izboljšati odkup.

NAŠIM NAROČNIKOM IN BRALCEM

Zaradi prvomajskih praznikov prihodnji teden naš list ne bo izšel v petek, kot po navadi, pač pa nekaj dni pozneje, in sicer v torek 29. aprila v povečanem obsegu.

Ker bo list izšel najmanj na 16 straneh in bo razen tega vseboval večje število zanimivih sestavkov in reportaž ter dve nagradni križanki, bo cena listu v kolportажi 20 din.

Uredništvo

Načrt predvideva povečanje prometa v trgovini za 8 odstotkov. Da bi izboljšali preskrbo potrošnikov, bodo v Novem Velenju opremili 10 poslovnih prostorov. V Šoštanju in Velenju bodo uredili tudi tržno lopo in prodajalno mleka. Odpreti bo treba več manjših trgovin v oddaljenejših vaseh. Zamislite si, kako je človeku, ki prihaja iz več kilometrov oddaljenih Belih voda po živila v Šoštanju? Pomembno vlogo bodo morali odigrati tudi sveti potrošniki.

Kaj pa obrt? To je največji problem šoštanjske občine. Odstraniti bo treba sušmarje in ustanoviti še 18 obrtnih obratov. Zaradi naglega porasta prebivalcev je stanje kritično predvsem v Velenju. Zato družbeni načrt predvideva v Velenju radiomehanično delavnico, frizerski salon, krpalnico perila, zidarski obrat, pralnico in čistilnico, popravilnico nogavic, komisijsko prodajalno, bencinsko črpalko in popravilnico koles.

Letos bodo gradili 500 novih stanovanj. Ob koncu leta bo vselijah okoli 200 stanovanj. Razen tega bo zgrajen v Velenju zdravstveni dom do tretje faze, nadaljevali bodo z regulacijo Pake, gradili šoli v Belih vodah in Paki pri Velenju in začeli graditi šolo v Smartnem ob Paki. Tudi novo šolo v Velenju bo treba dokončno urediti.

Samo teh nekaj podatkov kaže na velikanski razvoj občine, hkrati pa tudi na vedno večje potrebe, ki rastejo vzporedno z izgradnjo. Če upoštevamo, da bo letos narodni dohodek v šoštanjski občini za 5,5 odstotkov večji kot lani, lahko ugotovimo dejansko rast občine, v kateri je že danes 77,4 odstotkov nekmetijskega prebivalstva.

Družbeni načrt laške občine sprejet

Na seji obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Laškem, ki je bila pred dnevi, so sprejeli družbeni načrt in proračun za letošnje leto. Družbeni načrt daje močan poudarek izgradnji stanovanj, izboljšanju komunalnih naprav, napredku kmetijstva, obrtništva, trgovine in turizma.

Za elektrifikacijo naselij Rifengozd, Brstnik in Lokavec predvideva načrt 10 milijonov din. Za gradnjo stanovanj 63 milijonov, ki jih bodo črpali iz občinskega in republiškega stanovanjskega sklada. Novoustanovljena stanovanjska zadruga bo skrbela, da bodo s temi sredstvi zgradili čim več stanovanj. Med ostalimi komunalnimi deli bodo nadaljevali dela na vodovodu Ogeče—Laško in Šmohor—Huda jama.

Na kmetijskem področju predvideva načrt izboljšanje v živinoreji. V ta namen bodo izboljšali krmsko bazo ter nabavili 70 krav in telic sivorjave pasme. Sadjarstvo bodo izboljšali s tem, da bodo letos zasadili 15 ha strnjanih nasadov, na starih sadovnjakih pa bodo posadili 3000 sadnih dreves. Tudi industrijske rastline nameravajo gojiti v večjem obsegu kot doslej, saj bodo zasadili 15 ha zemljišč s hmeljem, 40 ha pa z jarim lanom.

Da bi ustvarili čim več sredstev za elektrifikacijo naselij, popravilo občinskih cest, gradnjo vodovoda in ostalih nujnih komunalnih del, so po daljši razpravi izglasovali tudi višji odstotek občinskih doklad.

O čem so razpravljali na zborih volivcev v konjiški občini?

Te dni so bili v konjiški občini zbori volivcev, na katerih so volivci razpravljali o osnutku družbenega načrta in proračuna. Povsod je prišla do izraza misel, da bo treba s sredstvi, ki jih družbeni načrt predvideva, dobro gospodariti, varčevati ter skrbeti za uresničitev predvidenih nalog.

V kmečkih predelih so živo razpravljali o nadaljnjem razvoju kmetijstva, kateremu družbeni načrt daje velik poudarek. Živa je bila zlasti razprava glede občinske doklade, ki je letos nekoliko višja od lanske. Večina kmetovalcev je razumela to potrebo, saj bodo ta

sredstva v drugi obliki vrnjena zopet v kmetijstvo, hkrati pa bodo siliла proizvajalce, da bodo čim več in čim ceneje proizvajali.

V Konjicah so načeli vprašanje gradnje nove šole, ki je več kot potrebna. Letos bodo pripravili načrte, z gradnjo pa bodo začeli verjetno drugo leto. Jarek skozi mesto bo letos končno dokončan, saj na občini pravijo, da bo denar v ta namen na razpolago. Razen novih stanovanjskih blokov bodo preuredili v stanovanja tudi stavbo, ki je bila prvotno določena za sedež sodišča. Tako bodo pridobili še 9 stanovanj.

SPOMIN na konferenco v Šmiglovi zidnici

(Ob dvajseti obletnici konference CK KPS)

Kadar steče pogovor o zgodovinski konferenci CK KPS, ki je bila 17. aprila, pred dvajsetimi leti v Šmiglovi zidnici nad Grajsko vasjo, ti Turkov Jože hudo domišljivo pomežikne.

»Hm, o stvari bi pa še jaz kaj vedel.« Če povprašaš še koga drugega, ki Jože dobro pozna, ti to še enkrat potrdi. »Kar je res, je res. Turkov Jože je bil takrat kurir. Kar vprašaj ga, kako je bilo. On najbolje ve.«

In ko se spustiš v pogovor, se Turkov Jože zamisli. Nekam čudno pripre oči in začne pripovedovati.

... Vrnil sem se iz Zagreba. Tam sem bil pri bratu, ki se je že takrat družil s komunisti. Tudi mene je potegnil v svoj vrtinec. Prišel sem nazaj v domači kraj. Nekdo mi je zaupal, da je Slavko Slander glavna sila naprednega gibanja. Kmalu sva se srečala. Povabil me je v svojo zobozdravstveno delavnico. Rekel je, da imam sicer močne zobe, pogledati pa mora, če jih ne načinja zobni kamen. S svedom je drsel po površju sklenine. Toda s stotimi vprašanji mi je vrtal v dušo. V tem je bil Slander pravi mojster.

Navadno sva kramljala prisrčno, tovariško. Le kadar je Slander začel dvomiti v mojo predanost ideji, sva govorila glasneje.

Začelo se je delo. Trdo delo na te-

renu. Preboldskim žandarjem smo delali velike preglavice. Večkrat so nas tudi dobili, nas uklepali kakor zverine in zapirali. Kaj vse niso ti vragi z nami počenjal! Toda mi nismo odnehali, nismo klonili.

Torej konferenca? Kolikor se spominjam, mi je Slander nekoč zaupal, da bi se morala vršiti že sedemtridesetega leta. Zaradi prehudega policijskega terorja in še nekaterih drugih okoliščin so jo preložili za eno leto. Toda kje se naj vrši? Po dolgih posvetovanjih je Slavko Slander določil Šmiglovo zidnico. Pokojni Franci Hribar in jaz sva bila določena za kurirsko službo. Gospodar Šmigel mi je zaupal ključke, rekoč:

»Če bodo žejni, tako veš, kje se natoči.«

Prijazna gospodinja je še nekam zaskrbljeno pristavila:

»Da le ne bi do česa prišlo. Zandarji so muhasti.«

»Tu je moja glava«, sem rekel. »Če mi ne verjameš, pojdi z menoj k Šmiglu. Dobri in pošteni ljudje so to.«

In sva zares tudi šla. V prijazni domačnosti se je pogovor nadaljeval. Povrnili smo se za dvajset let nazaj in se ustavili pri veliki noči 17. aprila 1938. Jože je pripovedoval, kako sta s pokojnim Hribarjem čakala in spremljala

delegate. Bili so sami danes najbolj vidni funkcionarji.

»Celo tovariš Tito je bil med njimi!« so domači ugotovili.

»Pod ilegalnim imenom Rudi,« je pristavil Jože.

»Velika noč je bila najbolj primerna. In še posebno primerna je bila zidnica. Slander je o vsem dobro premislil. In mi smo v njegove načrte in častne besede o tajnosti vedno zaupali. Slander je bil velik človek, bil je pravi komunist. In mnogo je bilo takih. Le škoda, da jih je toliko moralo žrtvovati svoja dragocena življenja. In po konferenci smo živeli v večnem strahu. Toda znanje so vedeli zares sami kleni in predani ljudje. Da je bila v naši zidnici konferenca, se je razvedelo šele po vojni,« sta povedala Šmiglova mamec in očka.

»Tudi tale,« sta namignila na Turkovega Jože, »je bil fant in pol! Vedno smo se razumeli. Moralno smo se. Mi v duši, on v borbi. Vsi smo živeli za eno, za pravično stvar.«

Res je. Vsi ti ljudje govorijo resnico. Iz njihovih oči sije tihi ponos: sicer smo majhni in skromni, toda znali smo se boriti za velike stvari. In ko se posloviš od teh dobrih, poštenosti predanih ljudi, veš, da si se srečal z ljudmi, ki nikdar ne razočarajo.

Drugi mladinci in mladinke, graditelji naše bodočnosti.

Pravkar smo imeli razmiselnico. Pogovarjali smo se o Dolenjskih spominih. Ni to, kar bi bilo, ki bi bilo, ki bi gradili to, kar naša čista bratstva in znotraj Dolenjske se do ob tavi si nadostni pismi pomladila. Ti bo sle prvnosti pomlad, sicer in veseli. Ni, ki smo si majhni, ki si se za to tembeli, zdeli, umrli se v tavi, v ste. Morja, boste dobili tudi kakšen rally. Toda zato mi ne marajte. Kakor ti se ljudi mi navadamo, da si namo ti graditelji naše in tavi prihodnosti. Ni to, ki se reči, da nam opusti tavi delo na cesti in v brigadi ovisoma tavi ravnarju. Posimo, da nam odgovorite in nam olajšate našo nadovednost. Bi, taviem, madašnjem delu tam delimo si mnogo upuha.

Lepo vas pozdravlja
A. razred osemletke
v Velenju

Ponatis pisma velenjskih pionirjev brigadirjem na Avtocesti.